

Teppanan päiväkoti

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2022-2023

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisälllys

KAJAANI SUUNTAAN TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA.....	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki.....	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki.....	5
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET.....	6
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET.....	7
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi.....	7
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta.....	8
Leikki.....	10
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS.....	11
Varhaiskasvatuksen arvoperusta.....	12
TIIMISOPIMUS	15
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa	17
Leikki.....	18
Pedagoginen dokumentointi	20
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys	22
Arviointi	24
Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekniinen osaaminen	26
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	33
AJATTELU JA OPPIMINEN	33
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU	34
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	35
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN.....	36
MONILUKUTAITO JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN	37

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

<p>Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki</p>
<p>”Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin.”</p> <p>Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa - Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään - Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021 - Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa - Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen - Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen
<p>Näin toimimme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teemme yhteistyötä kajaanilaisten oppilaitosten kanssa. Opiskelijoita on työharjoittelussa ja koululaisia on työelämäntutustumisjaksolla. - Tarvittaessa, ja jos lapsiluvut/henkilömäärä sallii, joustamme hoitoajoissa huoltajien muuttuneissa työajoissa. - Osallistumme erilaisiin koulutuksiin ja jaamme koulutuksesta saatua tietoa omassa päiväkodissämme.

<p>Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki</p>
<p>”Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa.”</p> <p>Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue - Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen - Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen - Henkilökunnalla sensitiivinen työote - Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle
<p>Näin toimimme:</p> <p>Teemme työtä arvojemme mukaisesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turvallisuus: fyysinen ja psyykinen turvallisuus. - Aito läsnäolo: kiireettömyys, lämmin vuorovaikutus. Sensitiivinen työote. - Kunnioitus: lapsi on ainutlaatuinen juuri sellaisena kuin hän on

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

”Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävästi.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

- Ryhmissä on kierrätysastiat ja kierrätämme roskaa. Ikätason mukaisesti kierrätämme yhdessä.
- Retkeilemme lähiluonnossa
- Kirjastopalvelujen käyttö joka ryhmässä
- Syntymäpäivinä kortti, laulu ja toiveleikki

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet
<ul style="list-style-type: none"> - Lapset vastaanotetaan ja hyvästellään päivittäin henkilökohtaisesti - Lapsille annetaan tilaa ja aikaa toimia omien edellytysten mukaisesti. - Tulen kuulluksi ja vahvuuteni huomioidaan työyhteisössä
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pienryhmätoiminta suunnittelun perusta - Päiväkuulumislomake joka ryhmässä käytössä - Säännölliset tiimipalaverit.
<p>Arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilökunnan itsearviointilomake säännöllisessä käytössä työn kehittämisen tueksi. - Vanhemmilta ja lapsilta saatu palaute huomioidaan ja kehitetään toimintaa sen mukaan.

Yksikkömme kehittämiskohteet
<ul style="list-style-type: none"> - Lasten osallistuminen toiminnan suunnitteluun yhdessä henkilökunnan kanssa - Toimintaympäristön muokkaaminen lasten kanssa - Lasten kanssa laaditaan säännöt
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ryhmissä säännöt mietitään ja laaditaan yhdessä lasten kanssa esim. valokuvina. - Kuunnellaan lasten toiveita, havainnoidaan leikkiä ja mielenkiinnon kohteita. Muokataan oppimisympäristöä niiden pohjalta.
<p>Arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lapsilta saatu palaute ja toiveet yhteisten keskustelujen tai esim. tuumaustaukojen kautta.

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET**Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi**

- Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen?
- Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Vanhempainilta, jossa kerrotaan vasun painopistealueista sekä paneudutaan tarkemmin vasussa oleviin osa-alueisiin "vasupisteiden" avulla.
- Palautekysely vanhempainillan yhteydessä
- Kysely huoltajille tammikuussa 2023.
- Vasukeskusteluissa paneudutaan huoltajien osallisuuteen

Arviointi

- Huomioidaan huoltajien palautteet päivittäisessä toiminnassa.

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta:

- **Miten kiusaamista ehkäistään?**
- **Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia?**
- **Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?**

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Kiusaamiseen puututaan aina, ja ristiriitatilanteet selvitetään huolella.
- Kirjataan tiimeissä yhteinen näkemys siitä, mitä kiusaaminen on ja miten se mahdollisesti näkyy ryhmässä
- Kiusaaminen ilmiönä käsitellään yhdessä kaikkien lasten kanssa (... video, leikin kautta teatteria jne. Vipusten idea viime vuonna...)
- Kiusaamisen ehkäisyn tavoitteena on opettaa muita kiusaavalle lapselle myönteisiä tapoja toimia sosiaalisessa vuorovaikutuksessa muiden kanssa
- Ulkona kiinnitetään erityistä huomiota henkiseen ja fyysiseen turvallisuuteen.

Mielikit:

- Kiusaamista on: impulsiivisia tekoja hetkessä esim: leluja kädestä ottaminen, tönimistä, pureminen, nipistely
- Kiusaamista esiintyy, kun lapsi turhautuu, lapsia on paljon paikalla, lapsilla väsymystä, kiukkua, pelkoa ja puolustusreaktiota. Lapsi saattaa hermostua, kun ei saa heti esim lelua.
- Toimimme näin:
 - Aikuinen näyttää mallia lohduttavasta toiminnasta, esim silitys
 - Lapsen kanssa palautetaan lelu takaisin
 - Aikuisten kuvien käyttöä esim: STOP->kielletty tekeminen ->mitä seuraa
 - Tunnekuvat, joita käydään yhdessä läpi
 - Pienryhmät toiminnassa
 - Huoltajille tiedotetaan asiasta tulo/haku tilanteessa: kerrotaan mitä nähty, miten asia selvitely.
 - Viestivihkoon kirjoitetaan, mitä on tapahtunut.

Onnimannit:

- Kiusaamista on: haukkuminen ja nimittely, toisen jättäminen pois leikistä tai sanotaan ettei oteta leikkiin, lyöminen, pureminen, potkiminen, toisen leikin rikkominen, lelun kädestä ottaminen
- Toimimme näin:
 - Lapsia ei jätetä yksin, aikuinen on paikalla. Ulkona aikuiset ovat siellä missä lapsetkin -> valmiina puuttumaan tilanteisiin. Lapsille sanotaan "tuo on kiusaamista". Selvitetään kaikki kiusaamistilanteet ja kerrotaan huoltajille. Kirjataan päiväkuulumislappuun kiusaamistilanteet.
 - Lapsia opetetaan pyytämään anteeksi. Kuvatukea käytetään apuna (tunnekuvat).
 - Tehdään läheltä piti-ilmoituksia tarpeen mukaan kiusaamistilanteista.

Vipuset:

- Kiusaamista on: Tyrkkiminen ja nimittely. Jätetään kaveri leikkien ulkopuolelle, sotketaan leikit, toisten yllyttäminen kiusaamiseen. Kaverin lyöminen ja pureminen.
- Toimimme näin:
 - Aikuinen on aina seuraamassa lasten toimintaa ja puututaan tilanteeseen. Myös ulkona aikuiset ovat lasten lähellä, jotta tilanteisiin voidaan puuttua heti ja keskustella asiasta lasten kanssa. Tilanteen rauhoituttua kiusaaja käy pyytämässä anteeksi kiusatulta.
 - Tilanteet selvitetään ja kerrotaan vanhemmille hakutilanteessa.
 - Harjoittelemmme tunnetaitoja ja pohdimme kiusaamiseen liittyviä asioita draaman ja kirjallisuuden avulla. Hyödynnämme myös netistä löytyvää materiaalia ja tunnekuvia.

Arviointi

- Käydään läpi kiusaamistilanteet tiimissä ja tarpeen tullen huoltajien kanssa

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Leikki
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin</p> <ul style="list-style-type: none">- Leikissä oppii ja leikki opettaa. Lapsen omalla kiinnostuksella ja motivaatiolla on keskeinen merkitys oppimiselle. Vuorovaikutuksessa toisten lasten kanssa lapsi oppii vuorovaikutus-, neuvottelu- ja itseilmaisutaitoja.- Leikkiin pääseminen on lapselle erityisen tärkeää.- Aikuisen rooli on keskeisessä asemassa siinä, että kaikki lapset pääsevät osallistumaan leikkiin.- Leikki keskiöön myös illoissa ja viikonlopuissa. Leikkirauha lapselle ja aikuiselle.- Tarkennukset tiimeihin löytyvät Leikki-osiosta.
<p>Arviointi</p> <ul style="list-style-type: none">- Aikuisilla itsearvioinnin kohteena leikki. Lasten leikkiä havainnoidaan ja arvioidaan tiimeissä.

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

- Kohtaamme lapset yksilöllisesti ja jokaisen omaa persoonaa kunnioittaen. Dokumentoimme lapsen kehitystä, jolloin voimme havainnoida oppimista ja kehityksen kaarta
- Arvostamme lapsia sellaisina kuin he ovat, jokainen lapsi tulee kuulluksi ja nähdyksi hoidossa ollessaan.
- Huomioimme lasten vireystason ja tarpeet kaikkina vuorokauden aikoina.
- Panostamme illoissa ja viikonlopuissa vasun mukaiseen ja yhdessä sovittuun toimintaan sekä suunnitelmallisuuteen.
- Muista päiväkodeista tuleville lapsille on minivasu, jotta voimme tarjota laadukasta varhaiskasvatusta myös varahoitopaikassa.
- Leikki on tärkeä osa jokaista varhaiskasvatuspäivää

Ihmisenä kasvaminen

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Tuemme lapsen kasvua ja kehitystä yhteistyössä huoltajien kanssa.
- Lasten kanssa laaditaan kuvitetut säännöt ryhmään
- Huomioidaan päiväkuulumisissa positiiviset asiat ja onnistumiset
- Käytössämme on kiusaamisen ennaltaehkäisy suunnitelma
- Kunnioitamme erilaisuutta
- Harjoitteleme tunnetaitoja kaikessa arjen toiminnassa.
- Aikuinen iloitsee ja riemuitsee yhdessä lasten kanssa.
- Toimimme tasavertaisesti mukauttaen toiminta kaikille sopivaksi

Lapsen oikeudet

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Tarjoamme turvallisen, lämminhenkisen ja perustarpeet tyydyttävän kasvuympäristön ja hoidon jokaisena päivänä vuorokauden ympäri
- Kuuntelemme lasta, otamme lasten aloitteet ja ideat huomioon ja vastaamme niihin.
- Lapsi on tasa-arvoinen toimija aikuisen rinnalla. Lapsella on oikeus vaikuttaa päivän aikana häntä koskeviin asioihin ikätasoon sopivalla tavalla.
- Vuoropäiväkodissa lapsella on oikeus olla omassa pienryhmässä iltaisin ja viikonloppuisin.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Opettelemme lasten kanssa kunnioittamaan toisten mielipiteitä, ajatuksia ja toiveita. Aikuiset näyttävät esimerkkiä.
- Huomioimme toiminnassamme lasten erilaiset luonteenpiirteet, persoonallisuudet ja kulttuuritaustat.
- Kohtelemme lapsia yhdenvertaisesti ja pidämme erilaisuutta rikkautena. Jokainen lapsi tulee kuulluksi, nähdyksi ja ymmärretyksi.
- Kaikki aikuiset käyttävät kuvia kommunikoinnin tukena

Perheiden monimuotoisuus

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Perheet ovat toiminnassamme tasa-arvoisia.
- Kunnioitamme perheiden toiveita ja arvoja. Huomioimme erilaiset perheet ja tuemme jokaista perhettä kasvatustyössä heidän toivomallaan tavalla
- Tuemme ja ohjaamme perheitä tarvittaessa erilaisten tukipalveluiden piiriin.
- Tuemme vuorotyötä tekeviä huoltajia. Reagoimme muuttuviin hoitovuoroihin mahdollisuuksien mukaan.

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Ohjaamme ruokailutilanteissa lapsia kokeilemaan ja maistamaan erilaisia ruokia. Ohjaamme ottamaan sen verran, kun jaksaa syödä ja keskustelemme lasten kanssa terveellisistä ruokatottumuksista.
- Luonnossa liikkuessamme huomioimme roskat; emme itse jätä roskia luontoon ja voimme kerätä luontoon heitettyjä roskia pois lasten kanssa.
- Ohjaamme lapsia käyttämään vettä ja käsipyyhkeitä käsien pesun yhteydessä kohtuullisesti
- Huomioimme muovin määrän vähentämisen; kierrätämme muovia sekä muita lajiteltavia roskia

TIIMISOPIMUS

TIIMIN NIMI:

TIIMIN JÄSENET:

TIIMIN VETÄJÄ:

TIIMIN JÄSENTEN VASTUUALUEET:

TIIMIN KÄYTÄNTEET, SOPIMUKSET JA YHTEISET PELISÄÄNNÖT:

TIIMIN KEHITTÄMISKOHTEET

Kehittämiskohde 1 + arviointi
Kehittämiskohde 2 + arviointi
Kehittämiskohde 3 + arviointi

MITEN TIIMISSÄ HUOLEHDITAAN JA YLLÄPIDETÄÄN TYÖHYVINVOINTIA

--

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

- Syksyn ensimmäinen pedatiimi Sirpan ja Tean kanssa 29.9.2022.
- Käsittelyssä etenkin varhaiskasvatuksen tuen tasot ja vakalain tuomia muutoksia.
- Tea osallistuu oman aikataulun mukaisesti tiimeihin ja tarvittaessa lasten vasuihin ja opseihin.
- Eskareille osa-aikaista erityisopetusta.
- Tea arvioi tt- ja et-lapsia ryhmissä

Arvio yhteistyön toteutumisesta:

- Kolmannessa tapaamisessa arvioidaan yhteistyötä

Leikki

Näin toimimme:

Aikuisen tulee suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti tukea lasten leikin kehittymistä, toimia sovittelijana, sekä ohjata sitä joko leikin ulkopuolelta tai olemalla itse mukana rikastuttamassa leikin juonta.

Miten osallisuus huomioidaan?

Aikuisen antamat mahdollisuudet edistää lapsen leikkiä.
Huomioidaan jokaisen lapsen kiinnostuksen kohteet ja vahvuudet.
Vasun koontilomake käytössä joka ryhmässä (mielenkiinnon kohteet)
Lapset saavat tuoda omia leluja päivittäin.
Puhutaan myönteisesti leikistä.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Onnimannit:

- Lelut saatavilla, kuvat leikeistä mitkä ei ole näkyvillä
- Leikkitila järjestetään. Saa valita leikin. Jokainen päivä on leikkipäivä.
- Kiinnostuksen, mielenkiinnon kohteet ja vahvuudet huomioidaan. Taidot huomioidaan.
- Puhutaan myönteisesti leikistä, kehutaan lasten leikkejä
- Annetaan leikkirauha lapsille ja aikuisille. Ollaan läsnä.
- Aikuinen on mukana leikissä ja auttaa viemään leikkiä eteenpäin.
- Käytetään lasten kuvia ketä leikissä missäkin huoneessa.
- Leikkejä saa sekoittaa
- Lapset saa itse valita leikkipaikan vapaana olevista leikkipaikoista
- Leikin voi jättää esim. Ruokailun ajaksi, jos aikoo vielä jatkaa
- Aikuinen antaa ideoita ja vaihtoehtoja leikkiin.
- Iltavuorossa ollaan omassa osastossa mahdollisimman pitkään -> Leikkirauha, tutustuu lapseen paremmin, huomaa vahvuuksia ja havaintojen tekeminen helpompaa.
- Leikit pienryhmissä, hyödynnetään jakotiloja.
- Leikkikoreja ikäkausittain esim. Varastoon
- Harjoitellaan lelujen keräämistä yhdessä lasten kanssa

Vipuset:

- Aikuinen on aidosti läsnä ja osallisena lasten leikeissä. Ollaan sensitiivisiä ja havainnoidaan, milloin aikuisen tuki on tarpeen ja mikä on aikuisen rooli. Aikuinen heittäytyy leikkiin.
- Lelut saataville esimerkiksi nukkarissa kotileikki, leikkiruoat esille. Leluja päivitetään lasten toiveiden ja mielenkiinnon mukaan.
- Tuumaustauot, lastenpalaverit käyttöön. Huomioidaan lasten mielenkiinnonkohteet. Mietitään miten leikki lopetetaan, huomioidaan pitkäkestoinen leikki ja siivous. Annetaan leikkirauha aikuisille ja lapsille.
- Pienryhmissä aikuinen voi havainnoida leikkiä ja sosiaalisia suhteita. Pienryhmiä suunnitellaan etukäteen, tarvittaessa muutetaan niitä tilanteiden ja lasten kaverisuhteiden mukaan.
- Ensin seurataan leikin kulkua, ei siis puututa tai päivitellä sotkua.
- Lapset voivat tuoda leluja päiväkotiin ja pidämme hetkiä, jolloin he saavat kertoa omista leluistaan.

Mielikit:

- Havainnoidaan lasta mikä kiinnostaa
- Annetaan tilaa ja aikaa leikkiä
- Aikuinen mukana kehittämässä leikkiä ja antamassa ideoita ja välineitä
- Vaihdellaan leikkiympäristöjä
- Aikuinen mallittaa ja sanoittaa leikkiä ja huolehtii ryhmän rakenteesta
- Kuvien käyttö peleistä ja leikeistä
- Toimintaympäristön kuvittaminen ja muokkaaminen
- Aikuisen ja lapsen toimintaa ei tule keskeyttää, voidaan jättää esim lappu asiasta tai odottaa parempaa hetkeä.
- Ulkoleikin rikastuttamista ja erilaisia välineitä
- Lelut pois lokerikkojen päältä ja lasten saataville lelukoreihin/pussukoihin, jotka kuvitettu

Piiparit:

- Aikuinen on koko ajan sensitiivisesti läsnä lasten leikissä.
- Lapsi saa mielihyvän hyvästä leikistä. Ketään ei jätetä leikin ulkopuolelle, saa myöskin leikkiä yksin.
- Ulkoleikeissä aikuisten tehtävä on valvoa ja ideoida yhdessä lasten kanssa ulkoleikkejä, mennä pienryhmissä aidan toiselle puolelle.

Arviointisuunnitelma + arviointi

- **Aikuiset kehittävät ja arvioivat** omaa leikkiosaamistaan, kykyä leikkiä ja olla leikissä mukana luontevalla tavalla.

Pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

Vasun kansilehteen kirjataan lapsen vahvuuksia. Vasun koontilomake käytössä joka ryhmässä. Dokumentoimme ja havainnoimme lasten kanssa tehtyä ja koettua suunnittelun tueksi ja ryhmän yhteiseksi tarinaksi ja muistoksi.

Miten osallisuus huomioidaan?

Vahvistetaan lapsen osallisuutta siten, että lapset ovat mukana valitsemassa dokumentoinnin tapoja ja dokumentteja tärkeistä ja merkityksellisistä asioista, hetkistä ja tapahtumista. Muistellaan koettuja asioita ja elämyksiä

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Mielikit:

- Kirjataan havaintoja, otetaan kuvia/videoita ja tutkitaan niitä yhdessä lasten kanssa
- Vasu keskusteluissa näytetään kuvia lapsista ja kuvia laitetaan esille ryhmän tiloihin
- Vahvuuspuut lapsista (lokerikoon), valmis lomake otetaan käyttöön ja vanhemmilta kysytään heidän mielestään vahvuuden lapsesta, lisätään meidän vahvuudet
- Lapsi saa itse valita kuvan (mikä tulostetaan lokerikolle), joka kertoo hänelle tärkeästä tekemisestä/tapahtumasta/lelusta esim retkestä
- Kirjataan, kuvataan, miten lapsi reagoi kuvaan eleistä, ilmeistä,
- - lähetetään reaaliaikaisia kuvia lapsesta ja hänen toiminnastaan, esim leipomishetkestä

Piiparit:

- Oma piirtämä kuva itsestä ja kaverit kertovat lapsen vahvuuksia ja ne kirjataan kuvan ympärille pitkin vuotta, myöskin lapsi itse kertoo mitä haluaisi oppia jne
- Eskarin alusta alkaen lapsesta kerätään kuvia ja tarinoita. Kuva- ja tarinakooste annetaan eskarin päättyessä lapselle
- Esim. rekeltä otettuja kuvia katsellaan yhdessä ja muistellaan opittuja asioita.

Onnimannit:

- Vasutalot
- Vahvuuspuut (huoltajilta pyydetty vahvuuksia google forms -kyselyllä, työntekijät laittaa myös vahvuuksia)
- Drive-kansiot -> kuvien siirtäminen perjantaisin
- GreenScreen kuvien tekeminen
- Vasun koontilomake käytössä, hyödynnetään aktiivisesti
- Havainnoinnit koostetaan vihkoihin
- Hetkien videointi ja yhdessä muisteleminen. Retkistä jne kuvia reaaliajassa lasten ja huoltajien näkyville.

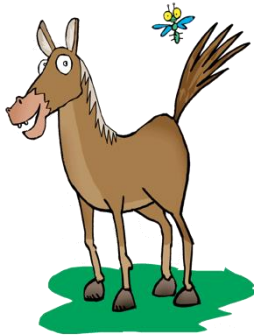
Vipuset:

- Videoidaan leikkiä ja muuta toimintaa ja katsellaan yhdessä lasten kanssa. Muistelua mm retkillä otetuista kuvista.
- Lasten vahvuudet näkyviksi. Otamme kuvan lapsesta leikkitalanteessa ja keräämme kehyksiin lapsen vahvuuksia (lapsi, vanhemmat ja henkilökunta).
- Jokaisella lapsella drive-kansio mihin siirretään säännöllisesti kuvia.
- Henkilökunta kirjaa havainnointikansioihin lapsen tekemisiä.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

- Mitä ja miten on dokumentoitu

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Näin toimimme:

Lasten vahvuuksien huomioiminen arjen toiminnoissa. Mikä on juuri tässä kohdassa lapsen elämää se taito tai asia, joka innostaa lasta oppimaan.

Myötätuntoinen suhtautuminen kaikkiin tunteisiin. Jokainen ryhmä laatii suunnitelman, mitä materiaalia käytetään tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukemiseksi. Aikuinen on lapsille malliesimerkki vuorovaikutustaidoissa, koska lapsi imee aikuisen eleet ja ilmeet

Miten osallisuus huomioidaan?

Huolehdimme siitä, ettei ketään lasta jätetä ulkopuolelle ja että kaikki lapset tuntevat kuuluvansa ryhmään.

Kiireettömyys joka tilanteessa.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Mielikit:

- Nimetään ja kuvitetaan tunteita, annetaan aikaa tunteiden ilmaisulle
- Aikuisen kanssa säädellään tunnetta, annetaan rauhassa purkaa tunne, ennen kuin siirrytään esim. Isoon ryhmätilaan.
- Pehmolelut annetaan olla lapsella turvana,
- Aikuisen reagointia positiivisesti lapsen aloitteisiin, ilmeillä, eleillä ja sanoilla
- Aikuisen tulee kuunnella lasta ja olla läsnä lapselle
- Aikuiset tekee läheisyyden kehä - arvioinnin

Piiparit:

- Aikuisen tehtävä on luoda myönteinen ja lapsilähtöinen ilmapiiri. Lapsi on herkkä aistimaan aikuisten läsnäolon ja sensitiivisyyden. Aikuinen huolehtii siitä, että kaikki lapset tulevat huomioiduksi ja kuuluvat porukkaan.

ONNIMANNIT:

- Tunnekirjat, tunnemittari (tehdään lisää eteiseen), tunnesovellus (moka mera emotions), tunnekäytävä (lasta ei jätetä yksin, rauha hoitaa tilanne loppuun), tunnekuvat peilin ympärillä ja aikuisen kaulakuvissa
- Tunteille annetaan aikaa
- Ennakointia mahdollisimman paljon, time timeria hyödynnetään tukena
- Huomioidaan hiljaiset lapset
- Jokaisen lapsen huomioiminen päivittäin
- Aikuinen myös itse ennakoi -> vie pois kiirettä
- Turvallisuuden tunne lapsille
- Lasten mielenkiinnon kohteet huomioidaan ja niitä hyödynnetään
- Kaikki on arvokkaita yksilöitä, ei laiteta "muottiin"
- Positiivinen palaute sanallisesti, elein ja ilmein
- Kiusaamisen ehkäisy ja siihen puuttuminen välittömästi.

Vipuset:

- Draaman avulla esim. aikuiset näyttelevät erilaisia tilanteita ja lapset pohtivat miltä tilanteessa tuntuu ja miten pitäisi toimia.
- Valmiit materiaalit käytössä esimerkiksi Askeleittain, Huomaa hyvä, Molli. Hyödynnetään kirjallisuus ja ohjelmat.
- Muistetaan kiireettömyys, viikkosuunnitelmaan mietitään aikuisten paikat ja tehtävät.
- Aikuinen mallina lapsille ja on aidosti läsnä ja mukana toiminnassa.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

- Onko kuvat käytössä toiminnan ja vuorovaikutuksen tukena
- Oman toiminnan arviointi

Arviointi

Näin toimimme:

Oppimisympäristöjä arvioidaan, muokataan ja ideoidaan yhdessä lasten kanssa. Kysytään lapsilta mielipiteitä asioihin. Kysytään huoltajilta ja tiimeiltä palautetta arviontikyselyllä tammikuussa.

Itsearviointilomakkeet, jotka käydään läpi kehityskeskustelussa

Miten osallisuus huomioidaan?

Lapset mukana arvioimassa esim. peukku, hymynaama. Tuumausvartti

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Mielikit:

- Kysytään lapsilta leikistä, retkestä.
- Sanoitetaan lapselle hänen tunteesta, ilmeestä, eleestä leikistä/toiminnasta.
- Aikuiset tekevät itsearviointia koko ajan.
- Leikkitauluja, joista voi kuvina arvioida toimintaa. Tylsä/hauskaa
- Havainnoidaan ja kirjataan missä lapset tykkää leikkiä ja millä välineillä
- Vanhemmilta voidaan kysyä, mitä lapsi kertoo kotona varhaiskasvatuksesta esim retkestä, leikistä,
- Esim ruuan, syömisen arviointia onko hyvää ruokaa
- Videoidaan lasten kertomusta esim. Kun lapsi katsoo kuvia tapahtumista ja leikistä
- Näytetään konkreettisesti vaihtoehdot esim. Autot - legot

Piiparit:

- Arviointia koko ajan. Kysytään suullisesti huoltajilta ja lapsilta palautetta. Arvioinnista on tullut arjessa toimintatapa.
- Oppimisympäristöä ei pidä koko ajan muuttaa, kiinteät paikat mahdollistavat omatoisen ja itsenäisen työskentelyn.

Onnimannit:

- Peukutuksella kysytään mielipidettä arjessa esim. Mihin haluat retkelle, tykkäisitkö jumpasta jne. Harjoitellaan samalla pettymysten sietämistä.
- Lapset saavat äänestää wc-kuvista. Lapset saavat valita kirjoja.
- Kysytään lapsilta mielipiteitä tavaroiden paikkoihin ja leluihin

- Erilaisia äänestyksiä
- Itsearviointia hetkessäkin
- Kysytään huoltajilta palautetta vasussa ja arjessa
- Toimintaympäristöä muokataan lasten mielenkiinnon mukaan, aikuisen läsnäolo tärkeä.

Vipuset:

- Otetaan kuvia ja drive-kansion lisäksi kuvia tulostetaan näkyville paikkaan josta vanhemmatkin näkevät helposti kuvat.
- Lapset mukaan muokkaamaan leikkiympäristöä. Tuumaustauot ja lastenpalaverit, jossa yhdessä miettään tekemisiä.
- Huomioidaan vanhempien palaute ja toiveet toiminnan suunnittelussa.
- Palautetta liikennevaloilla ja peukutuksilla.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

- Itsearviointia lomakkeen avulla syksyllä ja keväällä. Kehityskeskustelussa itsearviointia siihen kehitetyllä lomakkeella.

Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekninen osaaminen

Näin toimimme:

Tablettien käytölle pedagoginen perusta. Kuvien ottaminen retkillä. Tutustutaan ja opetellaan käyttämään eri sovelluksia oppimisen tueksi.

Miten osallisuus huomioidaan?

Lapsi voi vaikuttaa omiin tekemisiinsä ja mielenkiinnon kohteisiin

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Mielikit:

- Videoidaan ja kuvataan eri hetkistä, mitä ollaan tekemässä
- Videota loru ja lauluhetkistä katsotaan jälkikäteen lasten kanssa
- Kuvien lisäämistä naulakoille lapsista ja heidän tekemisestään
- Otetaan iPadilla kuva esineestä, ihmisestä, joka nimetään sekä sen jälkeen lasten kanssa etsitään kuvan kohde.
- Lasten kanssa ja lapset itse ottavat kuvia aikuisen ohjauksessa
- Tabletilla voidaan esim piirtää tai ottaa itsestä tunnekuvia, green screen
- Kuvien käyttöä ja kirjan lukemista
- Kuvitetaan ympäristöä, missä on leluja jne

Piiparit:

- Ympäristön havainnointia retkillä kaupunkialueella. Aikuinen on mukana ja opastamista tiedon etsimisessä. Tabletti on monimuotoinen apuväline taiteessa, liikunnassa jne
- Oppimispelien pelaaminen sovittuna aikana.

Onnimannit:

- Laulis -> voi valita musiikkia
- Mihin retkelle
- Otetaan kuvia lapsista ja laitetaan drive-kansioihin
- Kuva kerronnan tukena, muistellaan yhdessä
- Kuvat seinälle vasutaloihin

- Harjoitellaan lasten kanssa kuvien ottamista ja videointia
- Sadutus -> nauhoitetaan ääntä ja katsellaan sadutuksia yhdessä lasten kanssa
- Havainnoidaan ympäristöä (monilukutaito)
- Aikuiselle ja lapselle rauha hyödyntää tablettia. Monipuolistaa leikkiä.
- Lapsen motivointi -> esim. Pukemispeli

Vipuset:

- Aikuinen mukana tablettien käytössä.
- Padit lasten saataville. Viskarihuoneeseen kori, jossa padit olisivat. Opetellaan ja opetetaan tiedonhankintaa. Laitetaan padeille sopivia sovelluksia.
- Lapset ottavat itse kuvia.
- Rauhoitetaan lapsen padilla oloa, eikä kaikki kaverit ole samaan aikaan mukana seuraamassa. Kaverin kanssa voi yhdessä.
- Padit retkille mukaan. Dokumentoidaan ja pohditaan yhdessä.
- Elo-Joulukuu kuvataan ja esitys näytetään lapsille. QR- koodit lapsen kuvista, laminoidaan ja annetaan vanhemmille. Infotaan vanhempia asiasta.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

- Tiimeissä arvioidaan Millä tavalla toiminnassa olemme käyttäneet iPadejä ja eri sovelluksia?

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

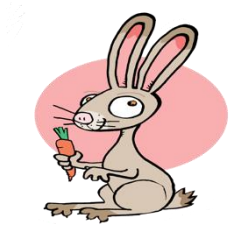
OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Leikin kautta oppiminen.

Kiinnostuksen ja motivaation kautta oppiminen

Mielikit:

- Mallinnetaan leikkiä ja yhdessä tutkitaan asioita
- Huomioidaan miten palautetta annetaan: positiivinen palaute ääneen kertomalla ja kannustamalla itse toimimaan, vuorovaikutus on tärkeää, leikin kuluessa asioita sanoitetaan lapselle
- Huomioidaan lapsen osoittamat mielenkiinnon kohteet ja eleet, vastataan lasten toiveisiin
- Käytetään mielenkiinnonkohteita esim puput apuna käsitteiden opettelussa. (pupu kädessä, lattialla, pöydällä)
- Annetaan lapselle aikaa oivaltaa erilaisia käyttötarkoituksia tavaroille tai ratkaista pulmia (tavaroiden nostaminen siirtäminen)

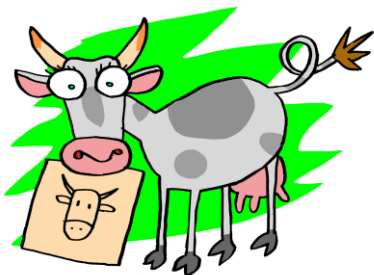
Onnimannit:

- Havainnoidaan lapsen mielenkiinnon kohteita joka hetki ja tartutaan niihin arjessa. Aikuinen mahdollistaa lapsen aloitteet.

Vipuset:

- Huomioidaan ajankohtaiset aiheet
- Havainnoidaan lapsia ja heidän mielenkiinnon kohteita. Kirjataan havaintoja havainnointikansioon.
- Etsimme tietoa kirjoista ja pädeiltä
- Viskarit toimivat omana ryhmänään

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Aikuinen on vuorovaikutuksen ja innostuksen mallina.

Mielikit:

- Tarjotaan monenlaisia kokemuksia. Herkistetään eri aisteja ja monenlaista välineistöä käyttäen esim. maalaaminen musiikin kuuluessa, erilaiset pensselit, töpöttimet jne. Käsinnuket mukana elävöittämissä vuorovaikutustilanteissa, leikkiympäristöjen ja -leikkiympäristöjen muokkaaminen esimerkiksi majojen rakentelut
- Musiikki ja loruttelut, kuunnellen ja laulaen mukana, digilaitteita hyödynnetään
- Kirjat ja niistä keskustelu, asioiden nimeämistä kuvia katsomalla
- Ilo ja hassuttelu, tunnekokemuksia jaetaan yhdessä
- Tunnesäätelytaitoja opetellaan yhdessä

Onnimannit:

- Hyödynnetään kirjaston palveluita. Huomioidaan lasten toiveet kirjojen suhteen.
- Musiikin hyödyntäminen arjen tilanteissa
- Lapset saavat tehdä omia esityksiä. Niitä arvostetaan ja iloitaan lasten kanssa yhdessä

Vipuset:

- -Säännöllistä, monipuolista toimintaa myös iltapäivisin
- -Draaman avulla harjoitellaan tunnetaitoja
- -Aikuisilla käytössä kuvat vuorovaikutuksen tukena
- -Käytetään kirjaston palveluita (mm.kirjalaatikot)

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Annetaan lapselle aikaa tehdä itse. Kiireetön ilmapiiri.

Onnimannit:

- Annetaan aikaa arjen perustilanteiden harjoittelulle. Kannustetaan omatoimisuuteen, mutta aikuinen tukee ja auttaa. Käytetään tarpeen mukaan esim. Pukemiskuvia.
- Lapset voivat auttaa pöytien kattamisessa
- Tunnetaitojen harjoittelussa käytetään tunnekirjoja, tunnemittaria (tehdään lisää eteiseen), tunnesovellusta (moka mera emotions) ja tunnekäytävää (lasta ei jätetä yksin, rauha hoitaa tilanne loppuun). Tunnekuvat peilin ympärillä ja aikuisen kaulakuvissa
- Lasten kanssa kierrätetään roskia

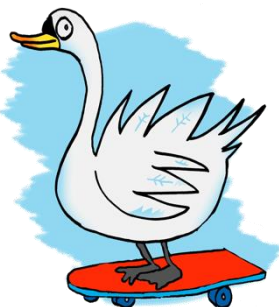
Mielikit:

- Perushoitotilanteiden sujuminen rauhallisesti luo lapselle turvallisuuden tunnetta, kuvitetaan mitä seuraavaksi tehdään
- Kannustus ja kiitos , tarjotaan mahdollisuus omatoimisuuteen ja taitojen kehittymiselle annetaan aikaa
- Ohjataan pienien juttujen hoitamiseen taitotason mukaisesti, esim sukkien/housujen riisuminen, lautasen vieminen kärryyn.

Vipuset:

- Kannustetaan omatoimisuuteen. Aikuinen tukee opeteltavissa asioissa.
- Opetellaan huolehtimaan omista tavaroista esim. Vaatteiden viikkaus
- Harjoitellaan vessassa käyttäytymistä aikuisen ohjauksessa

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Lapsi tulee kuulluksi häntä koskevissa asioissa. Lapsi tuntee kuuluvansa ryhmään ja olo on turvallinen ja ilmapiiri hyväksyvä.

Onnimannit:

- Erilaisia äänestyksiä, joilla huomioidaan lapsen mielipide
- Huomioidaan lasten toiveet

Mielikit:

- Lasten toiveet, vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet-> havainnointi ja huomioonottaminen toimintaa suunniteltaessa
- Sensitiivinen ja läsnäoleva aikuinen mahdollistaa osallisuuden kokemuksia
- Mahdollisuus valita esim. Leipä mitä syö, leikki ja lelut millä leikkiä.
- Kuvat, joista voi tarvittaessa näyttää oma kiinnostus toimintaan

Vipuset:

- Tuumaustauot
- Havainnoidaan arjessa ja jutellaan lasten kanssa asioista. Hyödynnetään keskusteluista nousevat aiheet toiminnan suunnittelussa.

MONILUKUTAITO JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN

Digivastaava Kirsi

Jokaisessa ryhmässä käytössä iPadit kuvaamiseen jne.

Onnimannit:

- Tehdään sadutuksia ja muita digitaalisia tuotoksia lasten kanssa ja katsotaan niitä yhdessä
- Tunnesovellukset
- Tulostetaan kuvia seinille lasten katsottaviksi

Mielikit:

- Käytetään digilaitteita sopivissa tilanteissa
- Kuvataan erilaisia toimintoja ja tilanteita sekä laitetaan kuvat lasten nähtäville

Vipuset:

- Retkeillään säännöllisesti. Havainnoidaan ympäristöä ja otetaan kuvia. Katsellaan kuvia lasten kanssa.
- Pädit lasten ulottuvilla. Päivitetään sovelluksia.